

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 08, 2020

Nummer 8, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:397](#) 10-03-2020

Herziening over een snelheidsovertreding door een (mogelijk) onbekend gebleven bestuurder.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:396](#) 10-03-2020

Afwijzing van een verzoek van de verdediging tot verwijzing van een ten laste gelegd feit naar de kantonrechter.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:394](#) 10-03-2020

Uitleg van het begrip 'hulpeloze toestand' als bedoeld in artikel 7 lid 1 WVV 1994.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:398](#) 10-03-2020

Afwijzing aanhoudingsverzoek ontoereikend gemotiveerd.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:393](#) 10-03-2020

Had de verdachte wetenschap van ongeldigverklaring van het rijbewijs?

Annotatie

[Achterlaten in hulpeloze toestand. Commentaar bij Hoge Raad 10 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:394.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Rijden met ongeldig rijbewijs. Commentaar bij Hoge Raad 10 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:393.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Afwijzing verzoek verwijzing naar kantonrechter. Commentaar bij Hoge Raad 10 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:396.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Achterlaten in hulpeloze toestand. Commentaar bij Hoge Raad 10 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:394.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie doorrijden na ongeval waarbij ander in hulpeloze toestand wordt achtergelaten, is bewezen verklaard, dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het begrip 'hulpeloze toestand' als bedoeld in artikel 7 lid 1 onder b (oud) WVV 1994, althans dat die uitleg niet zonder meer begrijpelijk is.

Het hof heeft dit verweer als volgt samengevat en verworpen. De raadsman heeft betoogd dat verdachte van het ten laste gelegde dient te worden vrijgesproken nu hij de bestuurder van de bromfiets niet in hulpeloze toestand heeft achtergelaten. Het verkeersongeluk heeft in een drukke straat plaatsgevonden. Verdachte heeft gezien dat er mensen naar de bestuurder van de bromfiets toe gingen om te helpen en hij is pas daarna weggereden. Het hof oordeelt dat het namens verdachte gevoerde verweer strekkende tot vrijspraak van het ten laste gelegde wordt weerlegd door de gebezigde bewijsmiddelen, zoals deze later in de eventueel op te maken aanvulling op dit arrest zullen worden opgenomen. Het hof heeft geen reden om aan de juistheid en betrouwbaarheid van de inhoud van die bewijsmiddelen te twijfelen. Het hof overweegt hiertoe in het bijzonder dat artikel 7 lid 1 aanhef en onderdeel b WVV 1994 ertoe strekt dat degene die bij een verkeersongeval is betrokken een daarbij gewond geraakte persoon waar mogelijk zelf onmiddellijk hulp biedt. Ook als het verkeersongeluk op een drukke straat plaatsvindt kan de betrokkene er niet gemakshalve op vertrouwen dat anderen voor de gewonde persoon zullen zorgen, zonder dat hem is gebleken dat op dat moment daadwerkelijk hulp aan de gewonde persoon wordt geboden. Door zichzelf niet om de bestuurder van de bromfiets te bekommeren, heeft verdachte de bestuurder van de bromfiets in hulpeloze toestand achtergelaten. Het hof verwierpt het verweer van de raadsman strekkende tot vrijspraak van het ten laste gelegde.

De Hoge Raad overweegt dat de de tenlastelegging is toegesneden op artikel 7 lid 1 (oud) WVV 1994 en daarom de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden 'hulpeloze toestand' geacht moeten worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde

betekenis als daaraan toekomt in die bepaling. De Hoge Raad haalt artikel 7 lid 1 WvW 1994 zoals dat luidde ten tijde van het bewezen verklaarde feit, aan en overweegt dat de klacht op de opvatting berust dat geen sprake kan zijn van het in 'hulpeloze toestand' achterlaten als bedoeld in artikel 7 lid 1 onder b (oud) WvW 1994 indien ter plaatse omstanders aanwezig zijn. De Hoge Raad oordeelt dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is.

ANNOTATIE

Rijden met ongeldig rijbewijs. Commentaar bij Hoge Raad 10 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:393.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie rijden terwijl hij wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard is bewezen verklaard, onder meer dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd, nu uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte 'wist' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat zich in het dossier geen stuk bevindt waaruit blijkt dat het besluit tot ongeldigverklaring de verdachte persoonlijk ter hand is gesteld. Niettemin is het hof van oordeel dat de verdachte wist dat zijn rijbewijs ten tijde van het feit op 20 juli 2016 ongeldig was verklaard. Dit blijkt uit het volgende. Het rijbewijs van de verdachte is bij besluit van 14 september 2010 per 21 september 2010 ongeldig verklaard. Dit besluit is per aangetekende post aan het toenmalige adres van de verdachte verzonden. De 'feitelijke inleverdatum ongeldigverklaring' is vermeld als zijnde 23 november 2012, zodat het ervoor moet worden gehouden dat het rijbewijs van de verdachte op die datum is ingeleverd.

Ter terechtzitting in hoger beroep zijn door de advocaat-generaal twee processen-verbaal overgelegd. Uit deze processen-verbaal blijkt dat aan de verdachte op data voorafgaand aan het ten laste gelegde feit, namelijk op 5 februari 2015 en op 7 maart 2015, door meerdere verbalisanten – in het kader van verhoren die op andere zaken dan het thans ten laste gelegde feit betrekking hadden – is medegedeeld dat zijn rijbewijs niet geldig was. Gelet op dit alles, in samenhang gezien, acht het hof bewezen dat de verdachte op 20 juli 2016 wetenschap had dat zijn rijbewijs ongeldig was.

De Hoge Raad oordeelt dat uit de bewijsvoering niet zonder meer kan volgen dat de verdachte op 20 juli 2016 'wist' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Anders dan het hof heeft geoordeeld, is de omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief is verzonden naar het toenmalige adres van de verdachte en

de verdachte zijn rijbewijs kennelijk op 23 november 2012 heeft ingeleverd daartoe niet voldoende. Evenmin kan dit worden afgeleid uit de door het hof tot het bewijs gebezigde verklaringen van de verdachte uit 2015, ook niet wanneer die worden gezien in samenhang met de vragen naar aanleiding waarvan hij die verklaringen heeft afgelegd, noch uit de overige omstandigheden die het hof in aanmerking heeft genomen. De bewezenverklaring is daarom op dit punt ontoereikend gemotiveerd (vgl. ECLI:NL:HR:2019:1146).

ANNOTATIE

**Afwijzing verzoek verwijzing naar kantonrechter.
Commentaar bij Hoge Raad 10 maart 2020,
ECLI:NL:HR:2020:396.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie handelen in strijd met artikel 27 lid 1 WWM is bewezen verklaard, over over de afwijzing door het hof van het verzoek het onder parketnummer 09-171013-17 ten laste gelegde feit naar de kantonrechter te verwijzen.

Het hof heeft in zijn uitspraak met betrekking tot het verzoek tot verwijzing overwogen dat de verdediging ter terechtzitting in hoger beroep in de zaak met parketnummer 09|171013-17 primair om verwijzing naar de kantonrechter heeft verzocht. De politierechter zou niet bevoegd zijn geweest om deze zaak te behandelen aangezien het een overtreding betreft. De advocaat-generaal heeft zich niet verzet tegen het verzoek om verwijzing. Het hof overweegt hieromtrent dat de dagvaarding met parketnummer 09-171013-17 één ten laste gelegd feit bevat, welk feit een overtreding is. Een overtreding moet ingevolge artikel 382 Sv voor de kantonrechter worden vervolgd. De dagvaarding was echter aangebracht bij de politierechter. Artikel 349 lid 2 Sv bepaalt dat in een dergelijke omstandigheid de politierechter het feit op verzoek van de verdachte of ambtshalve 'kan' verwijzen naar de kantonrechter. De politierechter heeft derhalve een discretionaire bevoegdheid en is niet verplicht om tot verwijzing over te gaan. Het hof is van oordeel dat er onvoldoende termen aanwezig zijn om terug te wijzen naar de kantonrechter, nu er geen andere argumenten door de verdediging zijn aangevoerd dan dat een eventuele veroordeling door een kantonrechter, mede gelet op de vermelding daarvan op het strafblad van de verdachte, te verkiezen valt boven een veroordeling door de politierechter.

De Hoge Raad overweegt dat bij de beoordeling van de klacht artikel 349 lid 2 Sv en artikel 382 Sv van belang zijn en haalt de bepalingen aan. De Hoge Raad overweegt dat artikel 382 Sv bepaalt welke strafbare feiten voor de kantonrechter vervolgd worden. Indien zo'n feit bij een andere kamer van de rechtbank aanhangig is gemaakt kan de rechter ingevolge artikel 349 lid 2 eerste volzin Sv – afgezien van het in de tweede volzin van dat artikellid genoemde geval –

het feit verwijzen naar de kantonrechter. De Hoge Raad overweegt dat de klacht op de opvatting steunt dat de rechter naar de kantonrechter moet verwijzen na een daartoe strekkend verzoek van de verdachte. De Hoge Raad oordeelt dat die opvatting onjuist is.

RECHTSPRAAK

Uitleg van het begrip ‘hulpeloze toestand’ als bedoeld in artikel 7 lid 1 WVV 1994.

Uitleg van het begrip ‘hulpeloze toestand’ als bedoeld in artikel 7 lid 1 WVV 1994.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het begrip ‘hulpeloze toestand’ als bedoeld in artikel 7 lid 1 onder b (oud) Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVV 1994), althans dat die uitleg niet zonder meer begrijpelijk is.

De tenlastelegging is onder 1 toegesneden op artikel 7 lid 1 (oud) WVV 1994. Daarom moeten de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘hulpeloze toestand’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 7 lid 1 onder b (oud) WVV 1994.

Artikel 7 lid 1 WVV 1994 luidde ten tijde van het onder 1 bewezen verklaarde feit:

‘Het is degene die bij een verkeersongeval is betrokken of door wiens gedraging een verkeersongeval is veroorzaakt, verboden de plaats van het ongeval te verlaten indien:

- a. bij dat ongeval, naar hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, een ander is gedood dan wel letsel of schade aan een ander is toegebracht;
- b. daardoor, naar hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, een ander aan wie bij dat ongeval letsel is toegebracht, in hulpeloze toestand wordt achtergelaten.’

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat geen sprake kan zijn van het in ‘hulpeloze toestand’ achterlaten als bedoeld in artikel 7 lid 1 onder b (oud) WVV 1994 indien ter plaatse omstanders aanwezig zijn. Die opvatting is in haar algemeenheid onjuist.

Het cassatiemiddel kan niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:394

Zaaknummer: 18/03983

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: R.P. van der Graaf en L.C. de Lange

Wetsartikelen: 7 (oud) WWV 1994

RECHTSPRAAK

Afwijzing aanhoudingsverzoek ontoereikend gemotiveerd.

Afwijzing aanhoudingsverzoek ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting kan op de terechtzitting worden gedaan door de verdachte of zijn raadsman die daartoe door de verdachte op grond van artikel 279 Sv is gemachtigd. Ook de raadsman die niet is gemachtigd tot het voeren van de verdediging van de verdachte die op de terechtzitting niet is verschenen, kan daar een verzoek doen tot aanhouding van het onderzoek op de terechtzitting voor zover dat verzoek wordt gedaan met het oog op de effectuering van het aanwezigheidsrecht van de verdachte of ten behoeve van het alsnog verkrijgen van de in artikel 279 lid 1 Sv bedoelde machtiging. Overeenkomstig artikel 329 en 330 Sv wordt beslist op het verzoek nadat het Openbaar Ministerie daaromtrent is gehoord.

In de regel mag van de verdachte of diens raadsman worden gevergd dat hij ter staving van het verzoek (alsnog) de gegevens verstrekt die de rechter met het oog op de te nemen beslissing noodzakelijk acht. Als de rechter de omstandigheid die aan het verzoek ten grondslag is gelegd, niet zonder meer aannemelijk acht, kan hij gevolgen verbinden aan de omstandigheid dat het verzoek onvoldoende door bewijsstukken is gestaafd en/of aan zijn verlangen tot aanvulling niet (genoegzaam) is voldaan.

Voor het oordeel dat de omstandigheid die aan het verzoek ten grondslag is gelegd, niet aannemelijk is, volstaat echter niet steeds de vaststelling dat die omstandigheid onvoldoende is onderbouwd. Het is immers mede afhankelijk van de aard van de aangevoerde reden – in het bijzonder of het gaat om een omstandigheid die zich onverwacht aandient, bijvoorbeeld in verband met ziekte van de verdachte – of, alvorens wordt beslist op het verzoek, gelegenheid dient te worden geboden het verzoek van een nadere toelichting te voorzien en/of op een later moment (alsnog) bewijsstukken over te leggen. Opmerking verdient echter dat de rechter het bieden van die gelegenheid en het nemen van een beslissing over de aannemelijkheid van de omstandigheid die aan het verzoek ten grondslag is gelegd, achterwege kan laten op grond van

zijn oordeel dat wat is aangevoerd – ware het juist – in de hierna weer te geven afweging van belangen niet tot toewijzing van het verzoek leidt.

Nadat in voorkomende gevallen gelegenheid is geboden voor een nadere toelichting of het overleggen van bewijsstukken, kan de rechter het verzoek reeds – dat wil zeggen: zonder tot die afweging van belangen over te gaan – afwijzen op de grond dat de omstandigheid die aan het verzoek ten grondslag is gelegd, niet aannemelijk is.

Wanneer zich niet het geval voordoet dat de omstandigheid die aan het verzoek ten grondslag is gelegd, niet aannemelijk is geoordeeld, dient de rechter een afweging te maken tussen alle bij aanhouding van het onderzoek op de terechtzitting betrokken belangen. Het gaat daarbij om het belang van de verdachte bij het kunnen uitoefenen van zijn in artikel 6 lid 3 EVRM gewaarborgde aanwezigheidsrecht – waaronder het recht om zich in zijn afwezigheid op de terechtzitting door een daartoe uitdrukkelijk gemachtigde raadsman te doen verdedigen – en, kort gezegd, het belang dat niet alleen de verdachte maar ook de samenleving heeft bij een doeltreffende en spoedige berechting. Van deze afweging, waarbij de aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag gelegde gronden moeten worden betrokken, dient de rechter in geval van afwijzing van het verzoek blijk te geven in de motivering van zijn beslissing (vgl. HR 12 november 2019, ECLI:NL:HR:2019:1737).

Het hof heeft niet geoordeeld dat de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid – daarop neerkomend dat sprake kan zijn van miscommunicatie en dat de verdachte zijn aanwezigheidsrecht wil uitoefenen – niet aannemelijk is, terwijl het hof evenmin blijk heeft gegeven van de afweging van de belangen. Nu het hof dit heeft nagelaten, heeft het zijn beslissing niet toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het hof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:398

Zaaknummer: 19/00399

Rechters: W.A.M. van Schendel, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: R. van Leusden

Wetsartikelen: 279 Sv en 281 SV

RECHTSPRAAK

Afwijzing van een verzoek van de verdediging tot verwijzing van een ten laste gelegd feit naar de kantonrechter.

Afwijzing van een verzoek van de verdediging tot verwijzing van een ten laste gelegd feit naar de kantonrechter.

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek om een ten laste gelegd feit naar de kantonrechter te verwijzen.

Artikel 382 Sv bepaalt welke strafbare feiten voor de kantonrechter worden vervolgd. Indien zo'n feit bij een andere kamer van de rechtbank aanhangig is gemaakt kan de rechter ingevolge artikel 349 lid 2 eerste volzin Sv – afgezien van het in de tweede volzin van dat artikellid genoemde geval – het feit verwijzen naar de kantonrechter. Het cassatiemiddel steunt op de opvatting dat de rechter naar de kantonrechter moet verwijzen na een daartoe strekkend verzoek van de verdachte. Die opvatting is onjuist. Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:396

Zaaknummer: 18/04546

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.P. van der Graaf en L.C. de Lange

Wetsartikelen: 382 Sv

RECHTSPRAAK

Had de verdachte wetenschap van ongeldigverklaring van het rijbewijs?

Had de verdachte wetenschap van ongeldigverklaring van het rijbewijs?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd, nu uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte 'wist' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Uit de bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte op 20 juli 2016 'wist' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Anders dan het hof heeft geoordeeld, is de omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief is verzonden naar het toenmalige adres van de verdachte en de verdachte zijn rijbewijs kennelijk op 23 november 2012 heeft ingeleverd daartoe niet voldoende. Evenmin kan dit worden afgeleid uit de door het hof tot het bewijs gebezigde verklaringen van de verdachte uit 2015, ook niet wanneer die worden gezien in samenhang met de vragen naar aanleiding waarvan hij die verklaringen heeft afgelegd, noch uit de overige omstandigheden die het hof in aanmerking heeft genomen. De bewezenverklaring is daarom op dit punt ontoereikend gemotiveerd (vgl. HR 9 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1146).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:393

Zaaknummer: 18/03696

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.E.M. Röttgering en Y. Buruma

Advocaten: P. Scholte

Wetsartikelen: 9 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Herziening over een snelheidsovertreding door een (mogelijk) onbekend gebleven bestuurder.

Herziening over een snelheidsovertreding door een (mogelijk) onbekend gebleven bestuurder.

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. In de aanvraag wordt daartoe aangevoerd dat de aanvrager op grond van artikel 181 lid 3 onder b WvW 1994 tijdig de naam en de volledige adresgegevens van de bestuurder van de op zijn naam staande auto ten tijde van de snelheidsovertredingen bekend heeft gemaakt, maar dat die bekendmaking de kantonrechter bij de behandeling van de zaak niet bekend was.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Op de door de advocaat-generaal in zijn conclusie vermelde gronden moet het in de aanvraag aangevoerde worden aangemerkt als een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv, zodat de aanvraag gegrond is en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening gegrond, beveelt, voor zover nodig, de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormeld vonnis van de kantonrechter en verwijst de zaak naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op de voet van artikel 472 lid 2 Sv opnieuw zal worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:397

Zaaknummer: 19/03928

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Welten, W.A.J.A. W.A.J.A. Welten

Wetsartikelen: 457 Sv en 181 WvW 1994